

Vaj ne COVID-19:

Vahiag ne 'ou la teak ne vaj ta

Ka tes ta 'ae pō la 'inea	Ka tē tes ta la pō la hāiasoag	'E av hes ta te'i la pō la kamata
Rū 'e utut ne kō ta a'soko, filo' rū ma a'fāiāg fāiāk ma fāiāk vavhiān. Te'is tē ne a'mou famori rak'āk tae se irisa 'e vāhiāg ne 'oris kō ta.	A'mat ta hā' het 'e tūn matit, tēhā'uāg hete 'ais ta ma nā karāu se utut ne kō ta a'soko. Se mira ne saraoa utut ne kō'āk vaj ta.	'E laloag ne aoa' he on se aoa' ruaghul ma hāk
'Ou foro kop ma la jav, ne 'ae kop ma kal ne'ne' ra, ne tūn matit, ne tūn sun, ne 'ou soko kop ma la rū ne 'ou huga kop ma la fakiān.	A'u'uāg ma 'iom tūn la ti'. La pō se' ma la tor hue fakse Paracetamol ne ibuprofen, ka tūpir se te' ne fas'āk tē ne fā' ma rak'ākim 'e utut ne rē'ia hue 'i. Far'āk hāiasoag se lelea' ne garue ma majāu se maj te'is nōnō ka faki'oag ne kel'āk sio kamata la 'ut se mua 'oris raksa'a.	'E laloag ne aoa' he on se aoa' hākeaghul ma vāi

Fak se te' ne vaj 'atakoa, vaj ta la pō se' ma la hō' raksa' se famōr 'e 'on rereg. Te'is tē ne la kel'āk 'e 'ou foro la rak'āk ne vaj ta garue.

Te'i sokso, 'e av 'on rērege kat mah ra ma kat noh roa ra ma kal fu'āk ra 'ae 'e teak ne kōat tē 'on rue ne a'sokoa te' ne tē ne 'ae rērē 'e te' ne terāni.

Raksa' ne la pō kop ma la no' ti'um 'e vāhiāg ne 'ou kō te 'on rue.

'E av 'on rērege la pō se' ma la pō mah 'e raksa' ne kō ta ka tē 'i peak pāu. Famōr garue se maj ne kō ne vaj ta 'e Niu Sirāgi rak ma majāu pāu la 'io se tekāe hete'is. Ma 'on raksa' ne la no' 'e vaj ta la pō la a'ōkōk ruerue ma la tae se av ne 'ae pā hoa' motaka ne a'es'ao'āk misin ne garue. Iā noanoa la sok ka nōnō ka tē te' la sok aier, figalelei ma hāifāegag ma 'ou ut garueag ta.

Nōnō ka 'ae agtāu ma faki'oag ne la kop ma leum 'e COVID-19, fak se nōnō ka 'ae gat ma ke av koh ka kat fu'fu' ra, tūn matit ma tūn sun ka lamlam pāu ne kat pō 'e ra la 'inea ne jen 'āag ne tē la 'ā ne kat pō 'e ra la huag se 'āag ne tē la 'ā, fu' 'e hanue ta ma la' la kel'āk hūn se COVID-19.

Nōnō ka ta tēt no' hihit hūn se 'ou kō ne vaj ne COVID-19, 'ou le'et ne kō'ākia vaj ta se 'aea ne le'et ne garue se maj te'is kop la rak'āk se maj te'is Centre for Adverse Reactions Monitoring (CARM).

New Zealand Government

'Ae la pō tape' ma la rak'āk se CARM nōnō ka ta tēt sok hihit se 'ou foro ma a'es'ao'āk 'e sal fo'ou te'is online la fā' ma af'āk 'e CARM website otago.ac.nz/carm.

Nōnō ka kat 'inea 'e ra ne faki'oag tes ta 'ae pō ne 'ut ma kikia se mua 'on raksa'a, hāifāegag ma 'ou GP ne he' se Healthline ta 'e **0800 358 5453**.

Nōnō ka 'ae kokon'āk 'ou māuri 'e rēko 'ae kat noh pār ne ū, he' se **111**, ma 'ea 'atakoa se irisa 'ae teak 'e vaj ne COVID-19 la pō la iris la sākior a'lelei ne tes ta sok se 'aea.

Vaj ta hāiasoag la pārea ma matā'ua te' ne famori ma fāt ma 'e 'af'af raksa'a tape' ma, fakse misiā ta ma masā' ta.

Sākior la 'inea ne 'ae ma 'ou kāinaga noh sok'āk 'omus kō ne vaj ta ne hāifāegag ma utut ne a'soko kō ne vaj ta.

Sākior se ut te'is health.govt.nz/immunisation se te' ne rogrog ne pā 'inea se muā.

'Ae kop la tār'āk gasav ruā 'e vāhiāg ne 'ou kōat te 'on rue mumuā la 'ae la teak ta vaj hoi'ākit.

Unite
against
COVID-19

MINISTRY OF
HEALTH
MANATŪ HAUORA